

Ἐρως, ὀλίγον θρηγῶ τὰς συμφορὰς μου.
Διότι εἰς σένα τὸ στήθος μου στενάζει.

Ἐν Ἀθήναις. Τὴν 20 Ἰουνίου 1851.

D. N. Trantaliδης.

ΑΙ ΚΑΠΡΕΑΙ.

Ἐποίας ἀναμνήσεις διεγείρει, καὶ ὅπως καλλο-
νὰς περιέχει ἡ μικρὰ αὕτη νῆσος τῆς Νεαπόλεως!
Ταύτην Καίσαρ ὁ Σεβαστὸς ποιητάμενος κτήμα, κα-
τωκοδόμησεν ἐπ' αὐτῆς, ὡς λέγει ὁ Στράβων, καὶ ἐν
αὐτῇ μονάζων θένυσε τὰ τελευτάια ἑπτὰ ἔτη τοῦ
βίου του ὁ κτελεστὴς αὐτοκράτωρ Τιβέριος. Ἐρχόμε-
νος εἰς Καπρέας, ἀπορεῖς τί πρῶτον νὰ θαυμάσῃς· τὰ
μεγαλοπρεπῆ λείψανα τῆς ῥωμαϊκῆς πολυτελείας, ἢ
τὴν μαγεύουσαν τοῦς ὀφθαλμούς σου ποικίλην καὶ
χαριστάτην θίαν. Ἐντυθεὶν βλέπει· τὴν παιδροτά-
την φύσιν τῆς Νεαπόλεως καὶ τοῦ Σαλέρνου, ἐκίθηεν
τὸ Βεζούδιον, τὸν περιώνυμον κρατῆρα του καὶ τοῦς
μύθους του, καὶ πορρωτέρω τὰς Πιθηκούσας καὶ τὰς
Λισάρας. Ἐὰν προχωρήσῃς πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς
νῆσου, ἕναστον σχεδὸν βῆμά σου ἐντυποῦται ἐπὶ ῥω-
μαϊκῆς τιμῆς ἀρχαιότητος· παντοῦ βλέπεις ὄδραγωγεῖα,
ἐπαύλεις, θερμὰ, ναυὺς καὶ παλάτια, καὶ τὰς ἐξου-
σίας ἐκείνας οἰκοδομὰς τὰς ὁποίας ἀνήγειρεν ὁ Αὐ-
γουστος, καὶ ἐμόλυεν ὁ Τιβέριος.

Τὸ κατ' ἐμὲ, δι' ἕνα μόνον λόγον μετέβην εἰς Κα-
πρέας· ἐπεθύμουν νὰ ἐπισκίρθω τὸ καλούμενον σή-
μερον Κυανοῦν, ἄλλοτε δὲ τῶν Νομφῶν σπήλαιον, ὅ-
που ὁ Τιβέριος ἐκρύπτετο διὰ νὰ λησμονήσῃ τὰ ἀνο-
μήματά του. Ἡ εἰσοδος αὐτοῦ ἦτο ἀγνωστος μέχρι
τοῦ 1826 ὅτε ἀνεκαλύφθη ὑπὸ δύο σοφῶν Πρώτων.
Καὶ αὐτὰ μὲν εἰσεχώρησαν κολυμβῶντες εἰς αὐτὸ,
μετὰ ταῦτα ὁμοῦς κατεσκευάσθησαν λάμβαι δι' ὧν με-
ταφέρονται ἐντὸς αὐτοῦ οἱ περιεργοί. Καὶ ὑπερνω-
μὲν τῆς κεφαλῆς του θαυμάζεις θόλον ἀπέραντον πέ-
τρινον, ἀπ' οὗ κρέμονται κυκλότατοι σταλακτῆται,
ὑπὸ τοῦς πόδας σου δὲ ἐνοπρὶζοσαι ἐντὸς θαλάσσης·
καθαρᾶς ὡς δ' οὐραίου, γλαυκῆς καὶ λαμπυρίζουσης,
ἦτις, κυματιζομένη ὑπὸ τῆς κώπης, ἀκτινοβολεῖ ὡς
ἀνθραξ. Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ μαγευτικὸν ἐλεῖνο σπή-
λαιον, ἡ ἐπικρατοῦσα ἡρεμία, καὶ ἡ ὠραιότης τοῦ
θεάματος ἦσαν τοιαῦται, ὥστ' ἐλησμονήσα καὶ γῆν
καὶ οὐρανόν, καὶ ἔκστασις ἀνεξήγητος κατεκυρίευεν
ὅλας μου τὰς αἰσθήσεις. Ἡ εἰσοδος ἔχει τεσσάρων
ποδῶν καὶ πέντε δακτύλων ὕψος, ἴσον δὲ πλάτος, καὶ
ἀπαρτίζει τρίγωνον ἰσόπλευρον, οὗτινος ἡ κάτω γωνία
σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Τὸ ὑπερθύριον εἶναι
τοσαύτω στενὸν ὥστε ἀρκεῖ νὰ κύψῃς ὀλίγον τὴν κεφα-
λήν, καὶ εὐρίσκεισαι ἀμέσως ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου ἐκείνου
ἀντροῦ, οὗτινος καὶ ὁ θόλος καὶ οἱ τοῖχοι ὁμοιάζουσι
χειροποίητοι. Ἡ ἔκτασις του, ἀπὸ τῆς εἰσοδοῦ μέχρι
τοῦ ἀπέναντι ἀναπαυτηρίου, ὅπου μόνον ἀποδιδάξον-
ται οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸ, εἶναι 125 ποδῶν. Τὸ δὲ

ὑδωρ, κατὰ μὲν τὴν εἰσοδὸν ἔχει βάθος ποδῶν 67,
πλησίον δὲ τοῦ ἀναπαυτηρίου, ποδῶν 58. Πέραν τοῦ
ἀναπαυτηρίου, τὸ ὅποιον μόνον φαίνεται ὅτι κατεσκευ-
άσθη ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, τὸ σπήλαιον συγκοινων-
εῖ μετὰ στοᾶς ἑκατὸν περίπου ποδῶν μήκος ἐχούσης.
Ὅτε κατὰ πρῶτον εἰσῆλθον εἰς τὸ σπήλαιον, ὅλα
μ' ἐράνησαν σκοτεινὰ, πλὴν τοῦ ὕδατος τὸ ὅποιον
εἶναι φωτεινὸν καὶ λαμπροκίανον. Τὸ μόνον μέρος
δι' οὗ εἰσέρχεται ἐξωθεν φῶς ἀμυδρὸν εἶναι ἡ εἰσοδος·
ὁ ὁδηγός μου, διὰ ν' αὐξήσῃ τὸν θαυμασμόν μου, ἐκλει-
σεν αὐτήν, καὶ ἀπῆκε μόνον τὸ φῶς τοῦ ὕδατος. Τὸ
σπήλαιον τότε ἔλαβε χρωματισμὸν κυανωπὸν, ὥστ' ἐ-
νόμιζον ὅτι ἐφωτιζόμεν ὑπὸ φλογῶν οἰνοπνεύματος.

N. Δ.

ΠΕΡΙ ΜΑΝΙΑΣ.

Γάλλοι· τις ποιητής, ὁ Βολταῖρος νομίζω, εἶπε·
« Tous les hommes sont fous, et malgré tous
leurs soins,
ne différent entr'eux que de plus ou de moins. »

Τὸ περιεχόμενον τῶν ὧν ταύτων μακρῶν στί-
χων, ἡ συνήθεια ἐκφράζει ἐντονώτερον παρ' ἡμῖν διὰ
τοῦ ὀλιγοσυλλάβου τούτου

« Ὅλ' οἱ ἄνθρωπ' εἰν' τρελοί,
» ποῖός ὀλίγον ποῖός πολυ. »

Ἦκεται ἄρα ὅτι ὅλοι οἱ φρενοβλαβεῖς δὲν εὐρίσκον-
ται ἐντὸς μωροκομειῶν, ἐκτὸς μόνον ἐὰν παραδεχθῶ-
μεν ὅτι μωροκομείον εἶναι ὁ κόσμος αὐτός.

Ἡ Εὐρώπη διήρπασεν ἐν γένει τοὺς φρενολήπτας εἰς
δύω τάξεις· εἰς τὴν τῶν πασχόντων μανίαν τελείαν,
ἐκείνων, ὁδηγῶν, τῶν ὁποίων ὅλ' αἱ πράξεις ὑπαγο-
ρεῦνται ἀπὸ κεφαλῆν κατὰ πάντα διεστραμμένην, καὶ
εἰς τὴν τῶν πασχόντων μονομανίαν, ἢ τῶν συλλογι-
ζομένων μὲν καθ' ὅλα ὀρθῶς, καθ' ἕν δὲ μόνον ἀντι-
κείμενον πατηρωμένων τῶν νοῦν.

Καὶ τοὺς μὲν πρῶτους ἐγκαλεῖ ἐντὸς καταστημά-
των ὠρισμένων ἐπιτηδῆς δι' αὐτούς, ὅποια δὲν εὐρί-
σκονται παρ' ἡμῖν, καὶ χάρις θεραπείας, καὶ ὡς ἐπι-
βλαβεῖς, τοὺς δὲ ἄλλους ἀφίνει συνήθως ἐλευθέρους,
καὶ ὡς ἀβλαβεῖς, καὶ πρὸ πάντων ὡς ὄντας πολυα-
ρίθμους.

Πολλάκις καὶ ὀλόκληροι κοινωνίαι πάσχουσι μονομα-
νίαν ἢ κοινωνίαν, φέρ' εἰπεῖν, παρὰ τῆ ὁποία ἐπικρατεῖ
ἡ θεοβλαβεία, ἢ ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς, ὡς λέγου-
σι τὰ δυτικὰ ἔθνη, δὲν πάσχει μονομανίαν; Ἡ ἄλλη
ἐκείνη, ἧς τιμὸς ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη συγκεντροῦσι πά-
σας αὐτῶν τὰς διανοητικὰς δυνάμεις εἰς μίαν καὶ μό-
νην ἰδέαν, εἰς τὸ πῶς, π. χ. νὰ διαρπάσῃ, πῶς νὰ
σφετερισθῶσι τὴν ξένην, εἴτε δημοσίαν εἴτε ἰδιωτικὴν
περιουσίαν, ἢ πῶς νὰ κατατρέξῃ τὴν ἰκανότητα ἢ
τὴν ἀρετὴν, δὲν εἶν' ἐπίσης μονομανής;

Καὶ ἡ μὲν τελεία μανία ἐπιπλάζει ὅπου αἱ δυνά-
μεις τοῦ νοῦς ἀναπτύσσονται πλειότερον διὰ τῆς παι-